

10 letnico našega učiteljstva kar najdostojnejše, da se opogumimo za nadaljnih deset let. Vabim ljube tovariše, da podajo o tem svoje mnenje in da povedo, kako bi se to najlepše proslavilo, kdaj in kje?

Mermolja.

Deželni šolski svet štajerski je potrdil izvolitev tovariša nadučitelja A. Gnusa članom okrajnega šolskega sveta laškega.

Iz deželnega šolskega sveta štajerskega. Izvršujoč sklep štajerskega deželnega zbora z dne 23. marca 1907. je predstavil dež. šolski svet sledeče šole po Spodnjem Štajerskem v višje plačilne razrede: v 1. plačilni razred enorazrednici v Mariji Reki in v Pernicah, dvorazrednici pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu ter šestrazrednici v Leiteršpergu in Poberžu pri Mariboru. — V 2. plačilni razred enorazrednice v Breznem, Sv. Primožu, Topolšici in v Pamečah, dvorazrednice Zagorju, Trbovljah, Brezju pod Mariborom, Sv. Jederti, Sv. Katarini in v Podgorju; trirazrednice na Humu, pri Sv. Jurju ob Pesnici, Sv. Štefanu na Ptujski gori in Sv. Jurju ob Rogški gori; štirirazrednice v Dramljah na Cvenu, v Zibiki, Sromljah in Škalah; petrazrednice v Braslovčah, pri Sv. Duhu v Ločah, Sv. Benediktu v Slov. Gor., Sv. Križu pri Ljutomeru, Framu, Kapeli pri Radgoni; šestrazrednice v Središču, Rajbenburgu in v Črešnjevcu.

Stavka na mariborskem učiteljskem, ki so jo uprizorili učiteljski III. in IV. letnika proti učitelju Majcnu, je sedaj rešena, toda za Slovence neugodno. Nemščino in zemljepisje bodo poučevali v 3. in 4. letniku začasno gimnazijski profesorji eg. Fink, Mörtl in Hoffer. Slovenščino pa naj bi nadalje poučeval — Majcen! — Kako zna mož učiti, smo tudi mi že povedali.

Na kmetijski šoli v Grmu je imenovan adjunktom gospod Rudolf Zdolšek, dozdaj potovalni učitelj na Primorskem.

Umrl je v Št. Jerneju na Dolenjskem tov. Fran Mukič, učitelj v pokoju. R. i. p!

Nemška šola v Velenju, ki jo imenujejo „trdnjavo Nemštva v šaleški dolini“, so že otvorili.

Usposobljenostni izpit za ljudskošolske učitelje so napravili pred komisijo na učiteljskem v Kopru. Anton Fakin, iz Šrbine na Krasu, Franc Ferjančič, iz Lokaveca pri Ajdovščini, Ivan Samic iz Trsta, Albert Poljšak iz Smarij pri Ajdovščini, in Viljem Tomišek iz Morskega na Tolminskem.

Prvi letošnji roditeljski sestanek na šoli v Zagorju na Notranjskem se je vršil dne 10. t. m. Predaval je tov. nadučitelj Rudolf Horvat o vzgoji otrok v predšolski dobi. Predavanje je bilo srednje dobro obiskano.

Za nemškega nadučitelja za šolo v Št. Petru na Medvedovem selu so baje prošile občine Sv. Ema, Sv. Peter in Pristova. — Ubogi Strmšek! Kaj bi dejal, ko bi vedel, kaj se godi v njegovem službenem kraju!

Novi dopisnice po 5 vinarjev so izšle. Na nove dopisnice se bo dalo več napisati, ker je prva stran razdeljena na polovici, na katerih eno se bo dalo tudi pisati.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja rodoljube, da se družbeni koledar še vedno razpošilja in bo v teku enega tedna razposlan. Če se je pomotoma kdo izpustil, prosimo prav vljudno, da se blagovoli po preteku tega časa pri družbi sv. Cirila in Metoda oglasiti, ustregli mu bomo prav radi. To pa objavljamo, zaradi tega, da se na isti naslov ne bi poslalo več eksemplarov.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico. Dne 19. t. m. se je zbralo v obrtnem Skednju na obali Adrije 63 učiteljev in učiteljic na jesensko zborovanje. V pozdravnem govoru je predsednik Ferluga pozdravil navzoče goste, g. nadzornika Nekermana in osem vrlih tovarišic in tovarišev iz solčne Goriške. Nato nam je podal poročilo o „Zavezinem“ zborovanju v Radovljici, ki se je z odobravanjem vzelo na znanje. Tovariš Grmek je poročal o velikem zborovanju zastopnikov učiteljskih društev vseh narodov Avstrije na Dunaju. Povedal je, da je bil ganljiv in veličasten nastop 723 delegatov, ki so zastopali učiteljsko armado na 50.000 učiteljev. — Koliko bi ta armada lahko ta dan ukrenila koristnega

za šolstvo posebej in človeštvo sploh, a žalibog ves ta zbor je bil tukaj zbran, da prosi kruha najvrednejšemu delavcu in največjemu dobrotniku človeštva. —

Občo pozornost na zborovanju v Skednju je zbudila cela vrsta mladih učiteljev in učiteljic, ki je v krepkih besedah pokazala, da se je v našem društvu pojavila mlada struja, ki hrepeni po tesnejši zvezi med učiteljstvom in po samoizobrazbi na pedagoškem in znanstvenem polju sploh o priliki mesečnih pevskih vaj in občinih zborov. To novo strujo se je simpatično pozdravilo. Sprejeta sta bila sklep, da se prosi pospešenje šolskega zakona in resolucija za ustanovitev dveh meščanskih šol, in sicer ene obrtne, a druge trgovskega značaja. Odboru se je tudi naložilo, naj se informira o večernih tečajih in pospeši njih otvoritev. Po završenem zborovanju se je podalo učiteljstvo v livarne „Kranjske obrtne družbe“. Ravnateljstvo nam je prijazno dovolilo vstop in dalo nam na razpolago gosp. uradnika Seemanna, ki nas je vodil okolo „večnega ognja“. Ogleдали smo si titanske sesalke za vodo, ki v številnih cevih obdajajo plavže; videli smo velikanske pokončne kotle, odkoder se razgreti zrak do 900° C pošilja v plavže rudo topit. V naši navzočnosti so odprli plavž ter izlili tekoče železno lavo v pripravljene kalupe. Čudili smo se pečem, iz katerih se je avtomatično potiskal ravnokar dovršen razbeljen „koks“ na strmino, na kateri so delavci iz pripravljenih rokovov bruhali vodo, da se je gasil. Tega namreč mešajo po plasteh z žel-zno rudo v plavže. — Šele ob 3. uri smo sedli za mizo. Med obedom sta nas divila širji in ožji pevski zbor in umetno igranje na klavir. Vseh je pa iznenadil ljubki umetniški glas solo-pevkinje učiteljice novinke simpatične Aurele. Naj omenim še, da so govorili leteli križem preko glav. Med temi je bil Grmkov do ljubeznivega učitelja Korena, ki gre letos v zaslužni pokoj. Vedno mladi Nace iz Goriške je z laskavimi besedami pozdravljaj zbrano tržaško učiteljstvo, ki skrbno čuva slovensko ozemlje ob Adriji. Nepozabni dan se je zaključil z lepo napitnico Marice Gregoričeve in navdušenim govorom g. okrajnega nadzornika. Na veselo snidenje pri bodočem občnem zboru!

Razgled po šolskem svetu.

— **Tečaj za analfabete** so otvorili te dni v Krminu na Primorskem.

— **Italijansko vsenčilišče.** Italijanski deželni poslanci so brzojavili naučnemu ministru ter izrekli obžalovanje, da se vkljub soglasnemu sklepu deželnega zbora še vedno ni izpolnila obljuba glede veljavnosti v Italiji napravljenih izpitov in dobljenih izpričeval. V brzojavki se nujno zahteva, naj se ta obljuba takoj izpolni. Obenem so poslali italijanskim vsenčiliščnikom na Dunaj in v Gradec brzojavno priznanje za odločni boj. Nemški svobodomiselniki dijaki so imeli na vsenčilišču v Inomestu shod, kjer so sklenili navdušene čestitke tovarišem na Dunaju in v Gradcu za brezobzirno odbijanje Italijanov. Nadalje so pozvali akademične oblasti, naj se z vsemi silami upro nakani, da bi dobili v kraljevini Italiji napravljeni izpiti veljavnost v Avstriji, češ, da bi bilo to nezaslišano ponižanje znanstvenega ugleda avstrijskih visokih šol.

— **Ljudske šole v Bosni in Hercegovini.** Koncem šolskega leta 1905/6 je bilo v Bosni in Hercegovini 366 ljudskih šol, in sicer 253 narodnih, 103 konfesionalne in 10 privatnih šol. Od 103 konfesionalnih šol je bilo 70 pravoslavnih, 31 katoliških, 1 luteranska in 1 židovska. V omenjenem šolskem letu je bilo otvorenih 15 novih šol, ena pa opuščena. Na 4284 prebivalcev prihaja komaj ena ljudska šola. Šole je obiskovalo 26.155 dečkov in 7543 deklic, skupaj 33.698 otrok, dočim je bilo v šolskem letu 1904/5 32.786 otrok. Po veri je bilo 4902 mohamedanskih, 13.597 pravoslavnih, 13.341 katoliških in 1340 židovskih otrok, dočim so drugi pripadali raznim drugim verstvom.

— **Trgovsko šolo v Gorici** obiskuje letos 19 učencev.

— **Obrtna šola v Gabrovici.** Na prošnjo pripravljalnega odbora je dovolila goriška trgovska in obrtna zbornica za obrtno šolo v Gabrovici vsoto 200 K na leto.